

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 1240 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

11. august 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Skatteministeriets supplerende grundnotat om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 77/388/EØF hvad angår merværdiafgift på ydelser præsteret i postsektoren, KOM (2003) 234.

Supplerende grundnotat om

Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 77/388/EØF hvad angår merværdiafgift på ydelser præsteret i postsektoren, KOM(2003) 234.

Resumé

Den gældende bestemmelse om momsfrihed for postydelser afspejler postsektorens situation ved vedtagelsen af 6. momsdirektiv i slutningen af 1970'erne, nemlig en situation hvor det offentlige stort set havde monopol på leveringen af disse ydelser.

Der har i medlemsstaterne i de seneste år været en tendens hen imod, at private virksomheder og selskaber i større og større omfang udbyder diverse postydelser (jernbaner, luftfartsselskaber og andre transportører) og desuden foregår der en udvikling hen imod privatisering af store dele af postsektoren.

Den gældende regel giver ulige konkurrenceforhold mellem det offentlige momsfrie postvæsen og private momspligtige postudbydere.

Hovedindholdet i Kommissionens forslag er:

- at alle postydelser og salg af frimærker fremover bliver momspligtige,
- at reglen for leveringssted (beskatningssted) ændres, så leveringsstedet for post på op til 2 kg er i afsenderlandet, dog således at det er i modtagers land i de tilfælde, hvor modtager er en erhvervsvirksomhed, der betaler forsendelsen, og
- at medlemslande for visse postydelser (adresserede forsendelser under 2 kg) kan anvende nedsat moms.

1. Baggrund for forslaget og de eksisterende problemer

Da det sjette momsdirektiv blev vedtaget i slutningen af 1970'erne, blev postydelser næsten udelukkende præsteret af nationale monopoler, hvilket forklarer, hvorfor man dengang besluttede sig for et system, hvor postydelser præsteret af det offentlige generelt er fritaget for moms. Nu om dage præsteres disse ydelser i stadig større omfang i et konkurrencepræget miljø. Manglende moms på aktiviteter, der udføres af offentlige virksomheder, skaber derfor konkurrenceforvriddning i forholdet til private virksomheder, der er momspligtige.

Kommissionen anfører, at der eksisterer to former for konkurrenceforvridning, hvoraf den ene egentlig er indbygget i fritagelsen selv på følgende måde: En momsfri virksomhed kan ikke fratække momsen af varer indkøbt til brug for den momsfri aktivitet (købsmomsen), og når virksomheden sælger sin momsfri ydelse er købsmomsen derfor en omkostning, der pålægges prisen ("skjult moms").

Dog er denne "skjulte moms" - som jo er momsen på omkostningerne - ikke så stor, som momsen på salget - dvs. inkl. virksomhedens merværdi - ville have været såfremt salget var momspligtigt.

Tages postydelse som eksempel er det således, at en køber en privatperson eller en anden virksomhed med momsfri virksomhed (eller med andre ord en endelig forbruger uden fradragsret for købsmoms) vil prisen på en momsfrigtaget postydelse med "skjult moms" være lavere end prisen på en momspligtig postydelse.

Sælges en momsfri postydelse med "skjult moms" derimod til f.eks. en momspligtig tøjforretning, vil denne forretning ikke kunne fratække noget moms, og den skjulte moms vil således være en omkostning for forretningen og blive lagt til salgsprisen for tøjet.

Såfremt postydelsen er momspligtig vil såvel postvirksomheden som den momspligtige tøjforretning have fradragsret for købsmoms og salgsprisen for tøjet til den endelige forbruger vil alene indeholde moms af tøjforretningens merværdi.

Den anden form for konkurrenceforvridning er inden for postsektoren selv, dvs. mellem momsfri offentlig postvirksomhed og private post- og transportvirksomheder. Som omtalt ovenfor vil den offentlige og derved momsfrie virksomheds pris ved salg til de endelige forbrugere være lavere end de momspligtige virksomheders priser. Til gengæld vil momspligtige købere med fradragsret for købsmoms med fordel kunne købe ydelsen fra en momspligtig postvirksomhed.

Kommissionen konkluderer, at konsekvensen af den nuværende momsfrigtagelse er, at offentlige og private virksomheder ikke kan konkurrere effektivt på alle markeder, og den stigende liberalisering af postsektoren fører til øget konkurrenceforvridning.

Kommissionen anfører desuden, at offentlige postvirksomheder ofte har uafhængige momspligtige datterselskaber og momsfrigtagelsen skaber problemer i forbindelse med leverancer mellem de to (skjult moms og den offentlige virksomheds manglende fradragsret for købsmoms).

2. Forslagets indhold

Kommissionen anfører, at formålet med forslaget er at rette op på de ovenfor nævnte konkurrenceforvridninger, ved at gøre alle postydelse momspligtige. For i videst muligt omfang at mindske indvirkningerne på priserne for den endelige forbruger indeholder forslaget endvidere en mulighed for at anvende en reduceret momssats for breve og mindre pakker.

Hovedindholdet i Kommissionens forslag er:

- at alle postydelser og salg af frimærker fremover bliver momspligtige,
- at reglen for leveringssted (beskatningssted) ændres, så leveringsstedet for post på op til 2 kg er i afsenderlandet, dog således at det er i modtagerens land i de tilfælde, hvor modtager er en erhvervsvirksomhed, der betaler forsendelsen, og
- at medlemslande for visse postydelser (adresserede forsendelser under 2 kg) kan anvende nedsat moms.

Forslaget indeholder følgende generelle antagelser og vurderinger:

1. Præstation af en postydelse behandles som levering af en transportydelse – idet ydelsen overfor kunden består i at en forsendelse flyttes fra et sted til et andet.
2. Frimærker behandles som bevis for forudbetaling.
3. Frimærkeleverancer til filatelistiske formål behandles som vareleverancer.

Nedenfor er en beskrivelse af de enkelte ændringer:

Punkt 1: Artikel 9, stk. 2a - leveringssted

Da postydelser betragtes som transportydelser er leveringsstedet (det sted, hvor ydelsen skal momsbeses) efter gældende regler det sted, hvor transporten finder sted, idet der tages hensyn til tilbagelagte strækninger. Dette vil dog give nogen problemer med grænseoverskridende post, idet forsendelserne til 3. land skal fritages, og virksomheder i 3. lande vil skulle momsregistreres på grund af den del af posttransporten, der foregår i EU.

For at undgå disse problemer og forenkle reglerne for hovedparten af store dele af forsendelserne foreslås indsat en ny leveringsstedsregel for standardpostydelser under 2 kg, hvorefter leveringsstedet for disse forsendelser er i det land, hvor transporten påbegyndes. Standardpostydelserne er de grundlæggende postydelser som adresserede breve og pakker, herunder adresserede reklameforsendelser, bøger, kataloger, aviser mv. Ekspressforsendelser er ikke omfattet, idet det hovedsageligt er erhvervslivet, der benytter sig af dem.

Punkt 2: Artikel 13 – ophævelse af moms fritagelsen

Med henblik på at muliggøre beskatning af postydelser og frimærker foreslås det, at disse moms fritagelser i artikel 13 ophæves.

Punkt 3: Artikel 15 – moms fritagelse af transport til tredjeland

I forlængelse af den særlige regel for leveringssted, jf. punkt 1, foreslås det, at artikel 15, stk. 13 ændres, således at andre postforsendelser end standardforsendelserne under 2 kg, der indsamles i en medlemsstat og udbringes uden for Fællesskabet, vil være moms fritaget med fradragsret. Standardforsendelserne (jf. ovenfor under punkt 1) til 3. lande vil dog være momspligtige i afganglandet, og standardforsendelser fra et 3. land

til EU vil ikke være momspligtige i EU og 3. landsvirksomhederne vil ikke skulle momsregistreres og betale afgift af disse forsendelser.

Punkt 4: Ny artikel 26d - særordning for postvirksomheder

Kendetegnende for frimærker er, at de kan bruges til frankering af mange forsendelser. Små forsendelser (under 2 kg), hvor forslaget åbner mulighed for anvendelse af nedsat moms, store forsendelser (over 2 kg), hvor der er normal sats, og nogle store forsendelser til 3. tredjelande, hvor der er 0-sats.

De medlemslande der vælger at anvende nedsat moms på de mindre forsendelser vil egentlig skulle anvende 2 forskellige sæt frimærker (med nedsat moms og med normal moms). De medlemslande, der ikke har nedsat moms vil skulle bruge normalsats og 0-sats. Kunderne vil ved frankering af forsendelser skulle være opmærksom på disse to sæt frimærker.

Kommissionen foreslår, at der gives mulighed for at bruge en speciel ordning, så postvirksomhederne beregner det momsbeløb de skylder gennem anvendelse af en alternativ opgørelsesmetode, hvor det grundlæggende princip er, at frimærkeprisen fastsættes for det enkelte produkt i henhold til momsbeløbet, men der angives ikke noget momsbeløb på selve frimærket. Den skyldige moms udregnes på baggrund af antal forsendelser.

Hvorledes den konkrete ordning udformes overlades på visse betingelser til de enkelte medlemslande alt efter teknologisk formåen m.v. Ordningerne skal desuden indeholde hensigtsmæssige bestemmelser, der sikrer, at alle afgiftspligtige virksomheder kan få et korrekt fradrag.

Punkt 5: Bilag F – ophævelse af moms fritagelse for postvæsenernes telekommunikationsydelser.

Kategori 5 i Bilag F giver medlemslandene mulighed for at momsfritage offentlige postvirksomheders præstationer af telekommunikationsydelser. Ingen medlemslande gør brug af denne fritagelsesbestemmelse og Kommissionen forslår derfor, at kategorien udgår.

Punkt 6: Bilag H – nedsat moms på standardpostydelser under 2 kg

Indførelse af moms med normalsats vil kunne føre til prisstigninger, navnlig for så vidt angår postydelser, der præsteres overfor private og ikke-afgiftspligtige personer – dvs. personer uden fradragsret for momsen, jf. dette notats afsnit 1. Disse prisstigninger vil ikke være i en størrelsesorden svarende til momssatsen, idet momspligten giver postvirksomhederne en fradrag for købsmoms, som de ikke tidligere har haft. Prisstigningerne vil også kunne begrænses ved øgede tilskud til postsektoren (enten til virksomhederne eller til forbrugere).

For at give medlemslandene en yderligere mulighed for at reducere prisstigningerne forslår Kommissionen, at der gives mulighed for at anvende en nedsat momsats på standardpostforsendelser under 2 kg.

Standardpostforsendelser under 2 kg er valgt som grænse af flere grunde. For det første er det disse mindre forsendelser, som private bruger mest, for det andet er grænsen så høj, at den stort set vil omfatte alle forsendelser der kan afleveres i postkasser, og for det tredje er det den samme grænse, som er valgt for den særlige leveringsstedsregel.

Endvidere nævner Kommissionen, at terminalafgifter vil blive behandlet efter gældende momsregler, der blandt andet indebærer, at grænseoverskridende terminalafgifter, hvor et 3. land er involveret bliver anset som momsfrataget efter artikel 14, stk. 1, litra i (indførsel).

Også den momsmæssige behandling af post som modtageren betaler vil blive behandlet efter gældende momsregler.

3. Retsgrundlag

Forslaget er baseret på Traktatens artikel 93, som kræver vedtagelse med enstemmighed.

4. Høring

Forslaget har været i høring hos relevante erhvervsorganisationer og der er modtaget høringssvar fra Dansk Postordre Handel, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Handel, Transport og Serviceerhvervene, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Frivilligt Dreng- og Pige-Forbund, Advokatrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Kommunernes Landsforening, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation, Børnerådet, Finansrådet, Forsikring og Pension og Amtsrådsforeningen.

Det momsregistrerede erhvervsliv støtter gennemgående Kommissionens forslag, mens der har været protester imod forslaget fra privatpersoner, velgørende organisationer og det ikke-momsregistrerede erhvervsliv. Disse fremhæver i sær, at forslaget vil medføre en fordyrelse af porto, idet det for denne gruppe ikke er muligt at fratække købsmomsen. Nogle foreslår kompensation for de øgede udgifter eller mulighed for at fratække købsmoms, selvom de ikke er momsregistreret.

Som beskrevet ovenfor vil det momsregistrerede erhvervsliv have fordel af forslaget, idet de vil kunne fratække købsmomsen. Høringssvarene fra erhvervsorganisationerne støtter liberaliseringen set ud fra et konkurrencemæssigt aspekt, men nogle er ikke sikre på at forslaget vil være en forenkling/forbedring af systemet. Flere peger på, at de postydelser, der er omfattet af eneretten på en eller anden vis bør tilgodeses, idet de er udenfor reel konkurrence. Forslagene går på enten fortsat at momsfratage eneretsområdet eller anvende en reduceret sats. En erhvervsorganisation er dog imod

anvendelse af reducerede satser, idet det forværrer den nuværende konkurrenceforvridning.

Endelig er der mindre forslag til tekniske ændringer, så som at sætte grænsen på 2 kg op til 5 kg.

5. Samfundsøkonomiske, administrative og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes at give et vist merprovenu til statskassen. Det umiddelbare bruttoprovenu ved moms på porto vil imidlertid delvist blive modsvaret af, at den postvirksomhed, der i dag er moms fritaget, får mulighed for at afløfte indgående moms. Et konkret provenuskøn er endnu ikke foretaget.

En gennemførelse af forslaget skønnes at medføre mere lige konkurrenceforhold i postsektoren og derved et bedre fungerende marked for disse postydelser.

6. Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Det skønnes at den postvirksomhed, som i dag er moms fritaget, får visse administrative omkostninger ved at skulle opgøre den momspligtige omkostning. Det konkrete skøn er ikke foretaget men meromkostningerne skønnes at være beskedne. Samtidig vil virksomheden kunne trække købsmomsen fra, hvilket reducerer omkostningerne. Dette muliggør, i det mindste på kort sigt, at portosatsen før moms kan reduceres.

Momspligt på postydelser og frimærker skønnes at øge omkostningerne for den del af erhvervslivet, som ikke kan fratække købsmomsen (ikke afgiftspligtige personer) samt for de private forbrugere. For de momsregistrerede virksomheder kan der blive tale om en lettelse på grund af deres fradragsret for postmomsen. Det konkrete skøn er endnu ikke foretaget.

7. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget skønnes at være i overensstemmelse med disse principper, idet det anses for nødvendigt at ændre momsreglerne for postydelser for at sikre et velfungerende indre marked for disse ydelser og fjerne nuværende konkurrenceforvridninger.

8. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Vedtagelse af forslaget vil kræve ændringer med tilsvarende virkning i momsloven.

9. Tidligere forelæggelse for Folketinget.

Folketinget har tidligere været orienteret om forslaget ved et grundnotat af 27. maj 2003.

100